

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Олександр ГОЛОВКО

2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Аналіз діяльності банківських та небанківських кредитних установ

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітня програма «Міжнародні фінанси»
вид дисципліни: за вибором
факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

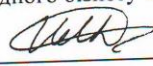
“30” серпня 2022 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Легостаєва О.О., к.е.н., доцент

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

В.о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Ірина ДЕРІД
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародні фінанси» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

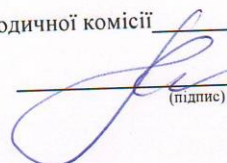
Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародні фінанси» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Ірина ШКОДІНА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Аналіз діяльності банківських та небанківських кредитних установ” складена відповідно до освітньо-професійної програми
«Міжнародні фінанси»
 підготовки бакалавра
 за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета дисципліни – формування теоретичних знань та практичних навиків з міжнародної банківської діяльності.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку

ФК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК17. Здатність розуміти технології прийняття рішень в області міжнародних фінансів, використовувати набуті теоретичні знання для розробки ефективних стратегій та тактик поведінки суб'єктів господарювання в складному міжнародному фінансовому середовищі;

ФК 18. Здатність оцінювати ризики в міжнародній фінансовій діяльності та управляти ними; використовувати сучасні механізми забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання.

ФК 20. Здатність використовувати базові знання й практичні навички у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання міжнародного фінансового ринку.

1.3. Кількість кредитів - 3

1.4. Загальна кількість годин - 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
5-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
42 год.	год.
Індивідуальні завдання	
Контрольна робота 5 годин із самостійної роботи	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища

ПРН28. Знати особливості здійснення міжнародної фінансової, операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, знання методів оптимізації фінансової діяльності суб'єктів господарювання на міжнародному ринку.

ПРН29 Уміти використовувати сучасні методи управління корпоративними фінансами для вирішення стратегічних завдань учасників міжнародних економічних відносин

ПРН30. Аналізувати сучасний стан фінансової системи України та шляхи її інтеграції в міжнародну фінансову систему.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика банківської системи

Історичний досвід та передумови створення банківської системи. Етапи створення дворівневої банківської системи. Принципи побудови та типи банківських систем. Суб'єкти банківської системи та їх загальна характеристика.

Тема 2. Банківська система України.

Суть, типи, принципи та функції. Банківська система: суть та місце в фінансовоекономічній системі країни. Принципи побудови та типи банківських систем. Вимоги до діяльності та функції банківської системи. Структурні компоненти банківської системи України. Інфраструктура та структура банківської системи України. Національний банк України: правові основи функціонування. Банки другого рівня як невід'ємна складова банківської системи України.

Тема 3. Центральний банк України – НБУ

Етапи становлення та розвитку Національного банку України. Статус та основні функції НБУ. Завдання та організаційна структура. Грошово-кредитна політика НБУ: нормативно-правові засади та сучасні інструменти й механізм грошово-кредитної політики. Ліквідність банківської системи України. Сучасний стан ліквідності. Основні напрями вдосконалення управління ліквідністю банківської системи України.

Тема 4. Організаційна структура та операції комерційного банку

Управління та відділення банку. Правління. Організаційна структура банку. Функції та операції комерційних банків. Кредитні операції банків. Операції з цінними паперами. Касові операції банків. Операції з дорогоцінними металами. Розрахункові операції банків. Міжнародні кореспондентські банківські відносини. Організація міжбанківських відносин. Акредитивна та інкасова форма розрахунків.

Тема 5. Аналіз власного капіталу банків

Склад та структура власного капіталу банків. Аналіз структури капіталу, виявлення його суми за балансом та ефективність його використання. Аналіз достатності капіталу. Аналіз процесу капіталізації. Аналіз порядку формування статутного капіталу.

Тема 6. Аналіз зобов'язань банків

Склад та структура зобов'язань банків. Залучені кошти банку. Запозичені кошти банку. Значення, інформаційне забезпечення і задачі аналізу зобов'язань банків. Аналіз депозитів комерційного банку. Аналіз ефективності формування та використання ресурсів кредитних установ.

Тема 7. Аналіз банківських активів.

Склад та структура активів банків. Значення, задачі та етапи аналізу активів кредитних установ. Аналіз змін у структурі активних операцій. Аналіз якості активів. Аналіз ліквідності активів. Сутність банківського кредитування. Значення, інформаційне забезпечення і задачі аналізу кредитних операцій банку. Аналіз обсягів і вартості кредитних вкладень. Аналіз структури кредитного портфеля.

Тема 8. Аналіз ліквідності банків.

Поняття та суть ліквідності. Значення, задачі, інформаційне забезпечення аналізу ліквідності. Методи та прийоми управління ліквідністю. Аналіз ліквідної позиції банків. Коефіцієнтний аналіз ліквідності. Оцінка потреби банку у ліквідних коштах.

Тема 9. Аналіз результатів діяльності банків

Зміст, завдання та джерела аналізу фінансових результатів діяльності банків. Аналіз структури доходів банків установ. Аналіз структури витрат банків. Аналіз прибутку банків. Розрахунок і аналіз показників прибутковості кредитних установ.

Тема 10. Аналіз фінансового стану банків

Аналіз ділової активності. Аналіз фінансової стійкості. Рейтингові оцінки діяльності кредитних установ. Сутність, призначення, підходи до визначення рейтингів. Методика рейтингової оцінки НБУ. Дотримання обов'язкових економічних нормативів банківської діяльності.

Тема 11. Характеристика та аналіз діяльності страхових компаній

Сутність страхової діяльності та її види. Страхові послуги і особливості їх реалізації. Аналіз діяльності страхових компаній. Сутність понять страхова сума, страхове відшкодування та страхові резерви.

Тема 12. Основи функціонування інших небанківських кредитних установ

Сутність діяльності ломбардів, фінансових компаній та кредитних спілок. Характеристика діяльності недержавних пенсійних фондів та інвестиційних фондів. Особливості здійснення лізингової та факторингової діяльності.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Загальна характеристика банківської системи	6	2	1			3							
Тема 2. Банківська система України.	6	2	1			3							
Тема 3. Центральний банк України – НБУ	6	2	1			3							
Тема 4. Організаційна структура та операції комерційного банку	6	2	1			3							
Тема 5. Аналіз власного капіталу банків	9	4	2			3							
Тема 6. Аналіз зобов'язань банків	9	4	2			3							
Тема 7. Аналіз банківських активів.	9	4	2			3							
Тема 8. Аналіз ліквідності банків.	7	2	2			3							

Тема 9. Аналіз результатів діяльності банків	8	2	2			4						
Тема 10. Аналіз фінансового стану банків	9	4	2			3						
Тема 11. Характеристика та аналіз діяльності страхових компаній	5	2	-			3						
Тема 12. Основи функціонування інших небанківських кредитних установ	5	2	-			3						
Контрольна робота	5					5						
Усього годин	90	32	16			42						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальна характеристика банківської системи	1
2.	Банківська система України.	1
3.	Центральний банк України – НБУ	1
4.	Організаційна структура та операції комерційного банку	1
5.	Аналіз власного капіталу банків	2
6.	Аналіз зобов'язань банків	2
7.	Аналіз банківських активів.	2
8.	Аналіз ліквідності банків.	2
9.	Аналіз результатів діяльності банків	2
10.	Аналіз фінансового стану банків	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Вивчити конспект, прочитати рекомендовану літературу, підготуватись за заданими питання до семінарського заняття за темою 1	3
2	Вивчити конспект, прочитати рекомендовану літературу, підготуватись за заданими питання до семінарського заняття за темою 2	3
3	Вивчити конспект, прочитати рекомендовану літературу, підготуватись за заданими питання до семінарського заняття за темою 3	3
4	Вивчити конспект, прочитати рекомендовану літературу, підготуватись за заданими питання до семінарського заняття за темою 4	3

5	Вивчити конспект, прочитати рекомендовану літературу, підготуватись за заданими питання до семінарського заняття за темою 5	3
6	Вивчити конспект, прочитати рекомендовану літературу, підготуватись за заданими питання до семінарського заняття за темою 6	3
7	Вивчити конспект, прочитати рекомендовану літературу, підготуватись за заданими питання до семінарського заняття за темою 7	3
8	Вивчити конспект, прочитати рекомендовану літературу, підготуватись за заданими питання до семінарського заняття за темою 8	3
9	Вивчити конспект, прочитати рекомендовану літературу, підготуватись за заданими питання до семінарського заняття за темою 9	4
10	Вивчити конспект, прочитати рекомендовану літературу, підготуватись за заданими питання до семінарського заняття за темою 10	3
11	Вивчити конспект, прочитати рекомендовану літературу, підготуватись за заданими питання до семінарського заняття за темою 11	3
12	Вивчити конспект, прочитати рекомендовану літературу, підготуватись за заданими питання до семінарського заняття за темою 12	3
16	Контрольна робота	5
	Разом	42

6. Індивідуальні завдання

Контрольна робота передбачає 5 годин із складу самостійної роботи для підготовки. Контрольна робота передбачає завдання, що потребують розгорнутої відповіді та тестові завдання.

7. Методи контролю

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Облік і аналіз ЗЕД»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
ПРН1	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Лекція, вирішення ситуаційних завдань, доповідь-презентація	Оцінювання рішень ситуаційних задач, тестових завдань; усних відповідей на практичних заняттях, екзамен

ПРН2	Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну	Лекція, вирішення ситуаційних завдань, доповідь-презентація, дискусія	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, рішень ситуаційних задач, екзамен
ПРН7	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій за заданою проблематикою, вирішення ситуаційних задач	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, рішень ситуаційних задач, екзамен
ПРН8	Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції	Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій за заданою проблематикою, вирішення ситуаційних задач	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, рішень ситуаційних задач, екзамен
ПРН9	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій за заданою проблематикою, вирішення ситуаційних задач	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, рішень ситуаційних задач, екзамен
ПРН10.	Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.	Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій за заданою проблематикою, вирішення ситуаційних задач	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, рішень ситуаційних задач, екзамен

ПРН14	Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.	Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій за заданою проблематикою, вирішення ситуаційних задач	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, рішень ситуаційних задач, екзамен
ПРН18	Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій за заданою проблематикою, вирішення ситуаційних задач	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, рішень ситуаційних задач, екзамен
ПРН23	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.	Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій за заданою проблематикою, вирішення ситуаційних задач	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, рішень ситуаційних задач, екзамен
ПРН25	Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища	Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій за заданою проблематикою, вирішення ситуаційних задач	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, рішень ситуаційних задач, екзамен
ПРН28	Знати особливості здійснення міжнародної фінансової, операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, знання методів оптимізації фінансової діяльності суб'єктів господарювання на міжнародному ринку.	Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій за заданою проблематикою, вирішення ситуаційних задач	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, рішень ситуаційних задач, екзамен
ПРН29	Уміти використовувати сучасні методи управління корпоративними фінансами для вирішення стратегічних завдань	Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій за	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань,

	учасників міжнародних економічних відносин	заданою проблематикою, вирішення ситуаційних задач	рішень ситуаційних задач, екзамен
ПРН30	Аналізувати сучасний стан фінансової системи України та шляхи її інтеграції в міжнародну фінансову систему.	Лекція; критичний аналіз джерел інформації, підготовка презентацій за заданою проблематикою, вирішення ситуаційних задач	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях; тестових завдань, рішень ситуаційних задач, екзамен

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

Основні методи контролю знань студентів:

- усна перевірка (опитування, розв'язання завдань та вправ тощо) на практичних, враховуючи, що рівень підготовки студента відображає систематичність його самостійної роботи над курсом;
- тестова перевірка за темами дисципліни;
- практична перевірка - розв'язання задач, вправ;

Поточний контроль: загальна сума балів – 60, в тому числі – контрольна робота – 20 б.

Підсумковий контроль: письмовий екзамен – загальна сума балів – 40.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання – 10 балів

Практичне завданн – 20 балів

Тести – 10 балів (5 тестових завдань x 2 бали)

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білета (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Classroom** в дистанційному курсі «Облік і аналіз ЗЕД».

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та практичних занять (групова дискусія);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань в ході самостійної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати розрахункові, ситуаційні та інші задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних та хмарних технологій;
- контроль та оцінювання вмінь та навичок вирішувати кейсові проблемні завдання із розподілом ролей в командах.

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль у формі усного опитування та виступів студентів. На практичному та занятті студент може отримати від 1 до 10 балів за тему. Максимально студент може отримати 60 балів.

Вид завдання, що оцінюється	Система оцінювання знань, бали	Критерії оцінки
Оцінювання знань (письмова або усна відповідь)	4.0-3.0	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вмів грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання
	2.0	виставляється здобувачу вищої освіти, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання здобувач вищої освіти виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок
	1.0	виставляється, якщо при усній або письмовій відповіді на запитання здобувач вищої освіти виявив недостатні знання основного програмного матеріалу, в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення

Критерії оцінки контрольні роботи

Контрольна робота містить практичну та теоретичну складові і включають: 1 проблемно-аналітичне завдання і 20 тестових запитань.

Максимальна кількість балів за контрольну роботу – 20 балів, з них за завдання – 10 балів, за тести – 10 балів.

Оцінка "5" (відмінно) – 20-18 балів.

Оцінка "4" (добре) – 17-16 балів.

Оцінка "3" (задовільно) – 15-12 балів.

Оцінка "2" (незадовільно) – 11-0 балів.

9. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю при проведенні залікової роботи

Поточний контроль, самостійна робота					Контрольна робота	Разом	Екзамен	Сума
Теми								
T1	T2	T3	T5...- T10	T11 – T12	20	60	40	100
3	3	4	4	3 - 3				

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

1. Закон України "Про банки і банківську діяльність" № 2121-III від 07.12.00 (з урахуванням змін).
2. Закон України "Про Національний банк України" № 679 - XIV від 20.05.1999 (з урахуванням змін).
3. Закон України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" №2664-III від 12.07.2001 (з урахуванням змін).
4. Закон України Про систему гарантування вкладів фізичних осіб № 4452-VI від 23.02.2012 р.
5. Постанова Правління НБУ Про затвердження деяких нормативно-правових актів Національного банку України N 306 від 08.09.2011
6. Постанова Правління НБУ Про затвердження Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями № 23 від 25.01.2012 (з урахуванням змін).
7. Постанова Правління НБУ № 368 від 28. 08. 2001 "Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні" (з урахуванням змін).

8. Постанова Правління НБУ Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні № 315 від 02.06.2009 (з урахуванням змін).

9. Постанова Правління Національного банку України "Про окремі питання діяльності банків" № 529 від 26.08.2014

10. Постанова Правління Національного банку України "Про внесення змін до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах" № 499 від 18.08.2014 (з урахуванням змін).

11. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Змін до Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків – резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях", № 172 від 17.05.2013 (з урахуванням змін).

12. Постанова Правління Національного банку України Положення про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів N 306 від 08.09.2011 (з урахуванням змін).

13. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства" № 494 від 15.08.2014 (з урахуванням змін).

14. Постанова Правління НБУ Про затвердження Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами № 516 від 03.12.2003 (з урахуванням змін).

15. Постанова Правління Національного банку України "Про врегулювання питань щодо приймання готівки для подальшого її переказу" № 42 від 12.02.2013 (з урахуванням змін).

16. Постанова Правління НБУ Про затвердження Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні № 174 від 01.06.2011 (з урахуванням змін).

17. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Змін до Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні" № 45 від 18.02.2013 (з урахуванням змін).

18. Постанова Правління НБУ Про затвердження Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам № 270 від 17.06.2004 (з урахуванням змін).

19. Постанова Правління Національного банку України "Про механізм оперативного підтримання ліквідності банків " № 48 від 06.02.2014 (з урахуванням змін).

20. Постанова Правління НБУ „ Правила здійснення операцій на міжбанківському валютному ринку України " від 15.04.98 р. за N 150.

21. Постанова Правління НБУ „Про затвердження Положення про порядок формування та зберігання обов'язкових резервів для банків України та філій іноземних банків в Україні " № 91 від 16.03.2006 (з урахуванням змін).

22. Постанова Правління НБУ № 258 від 28.05.1998 „ Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України " № 508 від 16.12.2002 (з урахуванням змін).

23. Постанова Правління Національного банку України "Про призупинення здійснення фінансових операцій" № 466 від 06.08.2014

24. Положення Держкомісійних паперів Про затвердження Положення щодо організації діяльності банків та їх відокремлених підрозділів при здійсненні ними професійної діяльності на фондовому ринку № 160 від 16.03.2006 (з урахуванням змін).

25. Постанова Правління НБУ Про здійснення операцій з використанням спеціальних платіжних засобів № 223 від 30.04.2010 (з урахуванням змін).

26. Постанова Правління НБУ Постанова Правління Національного банку України від "Про внесення змін до Інструкції про порядок відкриття, використання і

закриття рахунків у національній та іноземних валютах" № 499 18.08.2014 (з урахуванням змін).

27. Постанова Правління Національного банку України "Про встановлення розміру обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті" від 12.05.2014 № 271

28. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів. Публікація Міжнародної торгівельної палати № 500.

29. Уніфіковані правила по інкасо. Публікація Міжнародної торгівельної палати № 522.

30. Аналіз діяльності комерційного банку. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю „Банківський менеджмент" / За ред. Проф. Ф.Ф. Бутинця та про. А.М. Герасимовича. - Житомир: ПП „Рута", 2001.-384с.

31. Банківські операції: Підручник / М.І. Савлук, М.Ф. Пуховкіна, [та ін.]; за ред. А.М. Мороз. - 3-є вид., перероб. і доп. - К. : КНЕУ, 2008. - 608 с.

32. Васюренко О.В. Банківські операції: навч. посібник / О.В. Васю-ренко. - 6-те вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2008. - 318 с.

33. Гладких Д. Особливості планування доходів, витрат і податків банківської установи // Вісник НБУ. - 2001. - № 5.

34. Копилюк О.І. Банківські операції : навч. посібник / О.І.Копилюк, О.М. Музичка. [2-ге вид., випр. і доп.]— К.: Центр учбової літератури, 2012. – 536 с.

35. Маркетинг у банку: навч.-метод. посібник / А.В. Нікітін, Т.Г. Іванова, І.Г. Брітченко, О.М. Момот. - К. : КНЕУ, 2010. - 474 с.

36. Огерук, М. О. Особливості діяльності банків з іноземним капіталом в Україні / М. О. Огерук // Регіональна економіка. – 2012. – № 3. – С. 121–128.

37. Патрікац, Л. Банківська система України в умовах глобалізації фінансових ринків / Л. Патрікац // Вісник Національного банку України. –2012. – № 1. – С. 54–55.

38. Трикозенко О.Г. Клієнтела як механізм визначення вартості комерційного банку: монографія / О.Г. Трикозенко, І.Г. Брітченко. - Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. - 229 с.

39. Факторинг : навч. посібник / О.Д. Вовчак, Г.Є. Шпаргало, Т.Я. Андрейків. – К. :Знання, 2012. – 247 с.

40. Функціонування банківського сектору та кредитної кооперації: теорія і практика: Монографія /Брітченко І.Г., Пантелеймоненко А.О., Прасолова С.П., Нікітін А.В. та ін.; під наук. ред. Проф. Брітченка І.Г. - Полтава РВВ ПУЕТ, 2010 р. - 152 с.

41. Чуб О.О. Банки в глобальній економіці: монографія / О.О. Чуб. - К. : КНЕУ, 2009. - 340 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Актуальні проблеми економіки.
2. Банківська справа.
3. Бюлетень законодавства і юридичної практики України.
4. Вісник Національного банку України з додатком “Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності”.
5. Вісник Тернопільського державного економічного університету.
6. Економіка України.
7. Економіка, фінанси, право.
8. Економіст.
9. Нормативні акти з фінансів, податків, страхування та бух обліку.
10. Фінанси України.
11. Фінансова справа.
12. Формування ринкових відносин в Україні.
13. www.dfp.gov.ua
14. www.minfin.gov.ua
15. www.rada.kiev.uawww.bank.gov.ua

16. www.aub.com.ua

17. <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії обмежень освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі заняття;

– дистанційно на платформах Classroom та Zoom викладаються вичитані лекції та завдання на практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи, можливе написання контрольної роботи, передбаченої навчальним планом;

– Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Classroom в дистанційному курсі синхронно із конференцією Zoom